

כהונת עולם משה הכהן מקושטא עמוד מס 51 הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

שאלות ותשובות סימן חי

שמת חף כי חל הקדש מה שלמי לער כלאש נבחר עכו' אם יחל
 הקדש הנו' לבמת מהמתנה כלאש נבחר וגם גזה איכה תרד טעמו כית
 הקדש על המתנה .
 ואחמול היום בגמ' אשר נראה לנחמיה
 לחמור כי תוליד החיוב והמתנה זה בזה כיון שלא פורש שום דבר נחמיה
 טעמו העיר ה' וזה ודאי פשוט שם אינם נחמיה למד כי היה תנאי
 בניהם לפטור עצמם מן הדין אלא חף הם נחמיה שיהיו עדי המצוה
 במצוה כי תחלו את זרביהם עדין כרובין את למנועי דם כתב הדם
 וזוהי המקום אשר וכו' איכה פלגותא חי להמעי כמו שכתב נבי' חזקיה
 סו' מ'

איברא

איברא ד"כ נעלי החיוב יכלי למימר ק"ס לן. כר' כהני וסיפוח
דמהימני. וחו' דלע"ז כר' דאפשר דכלכו מודו במהמני
בכין דכתוב בשטר החיוב שבעה לתועלת כוללת העיר יע"ל ויכלי
העדרים לפרס דנריהם דכמות הקוע"ל כ"י לא פורש מה היה הוא תועלת
המתקנים המותה ואילינו לדברי הרמב"ם דסביר דאזניס יאזניס ויכלי
האזניס חתני מודה הדיא דמיני סותר לא מפרס כנראה מרדכי המני
ח"א ס' ק"א וכתב דאפילו דאן שמעינן בגוונא אחרת יע"ל. ולע"ז כ"א
כ"ד דאן מני שמעינן לה כמו שבאר. וכן הכרעתו בפסוק אחר
דנריה הרב"ל המה הכי סי' כ"ט דהוא ס' ל' כהרמב"ם יע"ל ולע"ז כ"א
מפרס מוחי. וחו' דלומדנא מוכח דלדעתה דכרי מתחייב ואלע"ז
סופטני עסקין דמתחייב בכך ממון וכותבים לתועלת ולא יהיה
ס' תועלת ויהי ל' מקום להאריך בזה חלוץ דאן צריכין להתייב
דאן ס' יהי חלוץ דאן חלוץ דאן חלוץ דאן חלוץ דאן חלוץ

אפתן

אחרי
נצחיה כי זה העשרה חזן בן משה חזן ודעיקרה ודעיקרה
הנז' לית ביה משמח כלל ולא קט בעלי הקדש הכ' ומקבל
ול' ובתנ' עוד המקדש בזמן הזה שטרי חוב דמסר הקדש לעוה"ל
הקדש חלל נכחיה ומסירה כדון הדיוט ע"כ. וכן הביא העוה"ל
בגלגל ס' פ' ד' נדרדך והיה שם כמה גדולים דסמרי הכי יע"ש. וז"ל
ד' פטמיה ולא זכו בו בעלי הקדש לפי דברי נלקח דב הפוסקים
אף שסרה"ה חילק בזה בין הרשב"א כתב דס' ח' שטוב דביהס לפסח
ומי' כרפת והסבירו לרביהם וז"ל. אברז מנה"ר בגלגל בתנ' ע"ה
ד' דרים ע"ד כעת נ"פ עכ"ל. ה' דברי הרשב"א בגלגל בתנ' ע"ה
בזמן הזה בני קנים כהדיוט וקוב הפוסקים אולי בשיטתיה כמחל' מחל'ה
מסרי הקדש בזמן הזה דין הדיוט י: לנס. ומהנהגה"ה יע"ש. כתב דב' ע"ה
ש"ס ע"ה. אחד חומר דקדש בזמן הזה חזון יע"ש ועד' חלחל דקדש
והקד' לכל דברי נדרים המזמרים בשטרי הדיוטות מה דליכ' בגל
ס' ד מניה וז"ל לרבי הר"ה ה' סמלק על רשב"א ותלמידו הרמב"ם
ול' בשעתיה וס' ד' דין עמיס. ודין עמיס. ודין עמיס. ודין עמיס.
בזה במסדה הא' סיום. ה' ח' הינך חומר שטרי. וז' וכל שטרי וז"ל
ימים וכו' לגמרי והוא חומר וכל שטרי וז"ל. וז' וכל שטרי וז"ל.
למקדש והדיוט ע"כ יע"ש. וז' וכל שטרי וז"ל. וז' וכל שטרי וז"ל.
מורה דהדיוט חומר קי' חומר וכל שטרי וז"ל. וז' וכל שטרי וז"ל.
זה עמיס וז"ל. וז' וכל שטרי וז"ל. וז' וכל שטרי וז"ל.

ולכאורה

[illegible]

又曰

והוא נביא שם כתב דאשכנז לישן הוא ולא מקרי גבול
אלא ענייני הקדש ומש' בסי' דה"ג תמוס פלו וסליק
וכתב

חזרו ואלו לפני חזון ולא לשם שער הכ' כנ' זכר' וקצתו מיד הממונים
 ומכל העיר יצ' א' רח' מ' קב' מוכר' פ' כ' כלאר יחבב טחם השמר לפני כסד
 רעוהם וטער מתק' וסדר החיוב הכ' בשש פ' ג' בקולות מדני העיר
 לפני הממונים ודברי העיר יצ' א' חזר' שראו הרבנים והממונים וטוב
 העיר טחם שער ההקדש שעתה מ' רח' אשת חזון הכ' כנ' כ' .
 הן עתה אחר' שער קדל טערע רח' מרתה רח' אלאר שראון הכ' מ' רח'
 במתה חזר' המעלות שר' בידו מוכסי אשתו רחל הכ' מוכסי מלוב
 כנ' ובה מחזי וטובי העיר מסומן נחט כחף סודרת לתת חיונים הכ'
 בחזרם שם לא תחזירם בחיוב הכ' אלא בשביל המתה הכ' לכן ילך
 ויתקין עם ההקדש ולא יחבה בידו אז יתע' חיונים . ורחלון הכ' מ' רח'
 כי כל מה שנתן לא' רח' חן כי אם מוכסי כי נכסי אשתו הכ' קבלתם
 ואלתם שנתן לקבלת' כי רח' של רחלון בעלה הכ' וזו' נכסו כנתיבם
 ובשליש' ש' הנכסים הכ' על' מהם כלאר יעזובו יצ' רח' המזרים טענידו
 לשאר בית לכן אחיו של רחלון בעלה הכ' על הפרשות שפלו ביניהם וכמו
 שראו המסיר בודים על המזרים הכ' וזון כל זאת יתר הנכסי שפסדו
 המזרים יתקם כי רוחם נאגדו מסרם רחלון כנ' ל' אשתו הכ' ונחלק' לה
 רשת לפשות נסם כרונס כי הוא לא רכב ליהנות מפירות אותם
 הנכסים ומכל שור קבלה מאשתו הכ' כלאר יושב טחם השמר לפני
 מעלת רבנותם :

וועד

[illegible]

דער

ועוד
שאל הדיין כיצד יתקן את המצב
בבית הדין. והתשובה
היא: שיש להקדים
לדון בדין הדין, ולא
בדין המעשה. וזהו
המקור לדברי הרמב"ם
בפ"ק ד' ה' הל' ט"ז.
והנהגה הנכונה היא
לדון בדין המעשה
בשם הדין, ולא
בשם המעשה. וזהו
המקור לדברי הרמב"ם
בפ"ק ד' ה' הל' ט"ז.
והנהגה הנכונה היא
לדון בדין המעשה
בשם הדין, ולא
בשם המעשה. וזהו
המקור לדברי הרמב"ם
בפ"ק ד' ה' הל' ט"ז.

אנכי

אורי
כדלחם את השלל אורחם מלח"ם שיהיה קלם כבדמחורם
ורביהם שרשום להחיל בין מלחם דלחמם בקדושתם
מי כ"ם להקין אותם כאשר עם לבני נחשית תשובה שלימה חזקת היתם
לי להשיב רשם מליקוףם גם זאת כי לע"ד המשיג שאין ירכוש כי כללותיה
וערמה נאמרו בני מדרשם הלז המה בכחורם מסתי ומה יתן ומה
יוסף לבטריה קן קלחומם אלזם להשיב דעת השלל כי גדול כבודו רב
ועלם ה"ל ואלזם לבטרין תרץ אלזם כומנו רציה כי חפץ ובה מל דברי
אלה להגיד ללחם ישרי
חשוב על צריה לחם את המהמה והחובו תלמים זה בזה שצית דלח"ל
דחלומים ועומדים אלזם זה הערער אשר קרצו שם כדלז לבטל המחנה
גם בזה לחם משנים לחם לעיקרם דלח"ל אלזם הסקודם לחם ביה משל

קצור יע"א כיון דמן חזין הנמחר לא זכר הקדש כמחזיר . אכתי
 שם בנן לבאר דלויכא לכאורה למשיר נרגא ב"ד דלויכא שטעה ונאמר
 דתוספת חת כח בהקדש חלל הא ודאי מוכרח הוא דכל דבר דלא שייך ביה
 קצין כגון דשגל'ל או דבר שאינו בראשון כבר למדנו ריב"ש בס"פ וס'
 של' וסמ"א דחזין השמעה עשה מאי דלית ביה קצין דלחוי קצין חלל
 שאיב לקיים שטעתו וכמו שם זה תורף דבריו ונ"מ שאם מת ולא השלים
 אין בזה חייבים לשלם וכו' וכן כ"מ שאפילו בחייו חזין ל' יורדין לנכסיה
 בו חלל שטעתו בו יע"א וכן הסכימו כל הפוסקים האחרונים כמחזיר
 דבריהם בו . א"כ זכינו לרין שאין השמעה מוסרף על הקצין
 ולא כלום א"כ ב"ד דכבר הוכחנו שהקדש לא חל גם מכה השמעה לא
 שייך שם כפייה כמ"ש הריב"ש כיון דחזין מקום לחלות השמעה חלל אחר
 מיתה וכבר למדנו דחזין הירששים חייבים לתת שום דבר וכ"מ מקבלי
 המתנות וכמ"ס מהיראלי' בס"ה ה"ד וזה תורף לשון חלל לגבי יורש כיון
 וכו' ודאין כלן חלל חובת בגדל חזין יורשו חייבים לתתו בו ודאי' נאמר
 בביבול' בזה מלמד לקיים דברי האמת היינו דוקא לגבי הירש' בופיה חלל
 לגבי ב"ח חזין כח במל' להסקי' השמעה בו ודאי' שבת הסודר בו יע"א
 ואפילו היא בופל' לא שייך בה לומר קיים שבעתך דבעתך דהוא ל'ם
 השמעה למחל' ולקיים כנה מחה ומנחת' מן חפשי' וכו' ומה שכתב
 המדריכ' בפ' מי שמת בשם מהר"ם גרונ' דירידה יע"א . (א"ס אחת)
 עיין בס' כרם שלמה סי' ק"צ שהשיב על זה דנדר המתנה לאס ימות הוא
 מחיה חילול השמעה בחיה ולאחר המחילה לא דין כלשון הסודר שאחר
 שכתבה מל' ולאחר מיתה שכתבה אחר מיתה הסתת' כתבה וכל זה
 חס יפטר בעלי וכו' וזה מורה שבצי' הדברים לא הקדישה חלל לאחר
 מיתתה ואין ביניהם חלל שום חמות היא תחלה מחלה לנעלה ס' כ' ד'
 וספתי מרן מו"ח זל"ה גרונ' מלל)

זאת

ועוד אפשר לע"ד היה לי לומר דכיון דהקדש אין כחן שטע'
 אין כחן וכמ"ס מהריב"ל ח"א כלל י"ד למתחייב דבר שאינו
 קצין יע"א ואף שכתבנו דבר דבר שהיה פשוט וכולי עמל' ודעי' דחזין
 קצין מוציא כגון דשגל'ל בו התם חלה השמעה וכו' כבר הוכחנו דחזין
 בו לא קצין ולא הקדש אכתי לע"ד ולא דמי להשגל'ל שהוא פשוט יותר
 דל' הוא דבר שאינו בראשון דלא בשגל'ל לויכא פלוגתא דדברי הסוס'
 חלל דבר שאינו בראשון אפי' ג' דהרמ"ם וסודר וסייעתם ס"ל ולא קיי
 הנה המדריכ' בפ' העל' את הבית כתב בשם רבי' נסים גאון ז"ל דחייב
 להעמיד מקומו יע"א . וכו' ומהא' לי מ"ס מהריב"ל בס"פ דבר שאינו
 בראשון קצין אין כחן שטע' אין כחן . (א"ס אחת) גם בס"פ ק'
 פטר דבר שאינו בראשון אך קא דהיה דמי' ק"ח לא יתכן מכה חילוק
 מהריב"ל דהא נתר הכי חייב באותה תשובה בשטעת' אסמכתא' בקצין
 מעכש' והא ודאי כיון דלויכא פלוגתא דרבותא לאריב'ל פטור בכתוב
 בס' כנה"ג נח"מ סי' מ' מסגרת עצמו וכבר קממוה מהרש"ם נח"מ סימן
 קמ"ו והרשב"א פכמה דוכתי והוא פשוט . וזה דכיון דלא הוכיח בס"פ ק'
 ופי' כסדר ר"ן גאון מהי מיתי' לן . לומר שסמך עליה גפ' חילוק דבר
 מהריב"ל ועל מה שהביא בסת' ע"ד אע' מל' עררים דהא גאון יורה
 כנה"ג כמחזיר בלשון וכמ"ס מרן עצמו בסמך וזה שאין חילוק הריב"ל
 פשוט כ"כ עד שלא הוכיח להוכיח ואחר' חלקו עליו כל חסדיו הביאם
 הכנסת שם ושם נאמר דמהריב"ל בסת' ר"ה וס' כתב כמהריב"ל ז"ל
 והשתנה ד' כתב' מהריב"ל וזהו בעיניו נהיה דמי' ר"ה דלכ"ע פטור
 דמי' גופה ת' השמעה להרשב"א דפטר והיה דמי' ר"ה דלכ"ע פטור
 מזור על פי הרב"ל דהא מי פתי לא ידע דמהיה ליה סדורות מן ומס'
 גם דמהריב"ל דלמחר' לא חסדי' אף אם ידע דמהיה ליה סדורות מן ומס'
 דידע ונאמר ומיהו לע"ד מ"ס בס' ק"ב ות"ג לפטור לנשבע באומד'
 שטעם ברין שהיה מחלוקת מראה דחזין בחילוק הריב"ל . איברא
 דבס"פ ר' חייב בנשבע דבר שאינו קצין וכו' הוא שטעם הריב"ל גם נס'
 ס"א בשתפות לשל' חייב מכה השמעה אף שמתחילת' שיה' ולחמ"ס
 פטור וכתבנו הריב"ל בשם ח"א סי' כ"ו וסודר בעל דברי טעם ח"א סי' י'
 דלהריב"ל פטור ואחר' י"ח לע"ד . זה לא יתכן דהא הריב"ל אף שטעם
 מחלוקת זה בשתפות דשגל' דן לחייב מכה השמעה והרי מהריב"ל ז"ל
 חילוק חילוק' לישב ת' הריב"ל בשם הר"ה עם ת' השמעה להרשב"א ז"ל
 וכו' דהא מי כיון דמתנה דקדש בשתפות כהרשב"א' אורכה סתמייהו דלכשי
 לומר שטעם דפשיטא דקדש בשתפות כהרשב"א' אורכה סתמייהו דלכשי
 דלא לפלוני וכדעת הרמ"ם וזה נ"ל מוכרח מל' הריב"ל עצמו מ"כ
 סי' כ"ו דמתחייב בשגל' שהוא מחלוקת הפוסק' שאם נשבע חייב לקיים
 שטעתו ופי' הנס' מו"ח ר' ה' לפטור חס לא כהרמ"ם
 וסמך

נכתב שם ואין דברי רמב"ם מוכחים שלא אמר אמירתו לבמה וכו' ואל
 שם הדיוט מקרי ועוד דלפי דבריו מלי אחרת אמר לאחר הולך וכו'
 פרישה מינה ה"ל לא שמועין דאם אמר חזן לפלו' מנה חס הוא עני
 אינו יכול לחזור בו וכו' . והנה הרב מוהר"ר בצלאל ז"ל בס' הנה
 כתב לישב דברי הסודר דחזין למעמיה צ"ד דחילוק בין סודר ולא ינא
 נאמר מתחת ידו דליתיה בשאלה חבנ' היכא ינא מתחת ידו כגון זה
 נאמר הולך לפ' מנה ומתנה . לו ליתיה בשאלה ע"כ תורף דבריו יע"א .
 וזהו זה דרך סמ"ע בס"פ ק"ה ס"ק כ"ה יע"א וע"פ דרכם דלא לי גלוה
 כיון מרן בנ"י . נמ"ס מ"מ י' לנביא קצת רחיה לרין זה מירבסיני וכו'
 סמך דדוקא לחבירו וכו' יע"א . ואפשר לע"ד בדוחק להעמיס
 דמיה' דבריו מרן חלל לע"ד קדש לי על דמיה' (א"ס אחת) חתם נלע"ד
 דמסמך לכו דעת הסודר ולא נכרחא ההיא דיד עניי חלל לענין' שלא
 חלל לשטעה כמ"ס שם סתום והרשב"א בשם ר"ה חלל לענין' שאלה כיון
 דלא קט' הסודר צ"ד סי' ר"כ' גבאי' לענין' שאלה כדקט' בס' ר"ה לענין'
 שמי וקט' כל שאלה יתנה מתחת ידו שדעתו דהיא תחת ידו ממש
 אמירתו לענין' כמסירה לענין' שלא יחזור בו שלא ע"י שאלה וכשינא
 מתחת ידו תוסף חת כחשף ע"י שאלה לא קבל לחזור ומי' יכול לנסות
 עד שינא ליד גבאי' כההיא דיד עניי ועיין ג"כ סי' קמ"ה ס"ק כ"ו שכתב
 על דברי הסמ"ע שכתב ההפ' ואחר' חילוק דין בלשון הרשב"א
 דמיתתי מוכח דדוקא ליד גבאי' או וזה ממש ודלא כמ"ס (א"ס אחת) דהא
 נ"ל מקרי' ואל מתחת ידו כיון דהולך לכו כוכי דמי ולא אמרינן יד עני
 נ"ל חלל מנה שהיה זכיה אפי' בדיק' כגון מעמד שלשון הגבאי' או
 גבאי' העיר כמו שאמרנו שם הפוסק' יע"א או במזכה על יד אחר חלל
 בסוף ל' ל' .

וזה כיון דמסמך ודאי' תחת ידו למה ליה לסודר לומר שטע'
 דאמירתו לבמה דהא לכו"ע אפי' מרן דסודר ולא אמרינ'
 דאמירתו בדרק' עכ"ל וא"י' מתחת ידו ליד הגבאי' או עני טוב אינו
 יכול לישל' עליו וזה חס' הולך כמו שאלה ליד אחר תו לא צריך
 שטע' דאמירתו לבמה וזה מל' . וזהו דאפי' נאמירתו לבמה
 ממש בהקדש מונח ונדק' פליט' קמח' לן כנ"ה . דיש שאלה להקדש בכתוב
 דבריו כל הפוסק' ז"ל ואם דבריו מוהר"ר בצלאל והסמ"ע דעיקר כונת
 נאמר להשמיע דלית ליה התרה' דיכ' יהיב שטע' ממש דאמירתו
 לבמה וכו' והא בופיה אית ליה התרה' כאמור . והנה הסמ"ע
 הרב' בזה והעמיס אומד' בלשון יע"א . ודבריו מרן קדש אמרי'
 בהקדש לו כחן נח"מ וכו' סי' ר"ה כתבו שם הסודר נשיר' כלל אשגרת'
 לשון ובנ"י הניח רחיה לנדריו סתם מהמנה' כאלו אין בו שום ספק .

ולע"ד

נראה דדברי הסודר פה"מ כמסמך וס"ל דצדקה וגבוה
 שום וכמו שפירש שם ב"ד וטעמו כמ"ס הסמ"ע שם .
 ולמה שהקדש דלמה ליה בחיל' עדישת' מיתה וכו' לע"ד הא פרישה מחלוקת
 דלכ"ע הוי דר' ומחלוקת' בשפתיו הנתינה ומחייב עצמו זה אפי' בעני דהא
 דמי' חלל הולך אכתי לא נדר בפני שום חוב' לתת דבר וזה פשוט ודאי
 דמחלוקת' לזה נח"מ סי' ר"ב כתב הסמ"ע ס"ק י"ח ז"ל בטור כתוב בשם
 מהרמ"ם ז"ל או תתנה לצדקה וכו' פליגי וכו' . חלל בחתנת כ"ע מודו
 דמתחייב וכו' ע"כ וליכא למידחי' דהתם מיירי דבר שצריך ל' חל לעולם
 ליתא דאין מאי דאפיק' למילף מהתם . הוא דחזן הוי לשון נדר ותתן
 לא הוי נדר כיון דלא מחייב נשפיק' ודוק א"כ אתן לע"ד עדיף מהלך
 ולדעתא דקדש הסודר הולך בין הכי ופי' הכי חלוק' לנדר דאף דהסודר
 שם צ"ד כתב דאמירתו לבמה וכו' עכ"ל סיים נה דאם הקיים וכו' דבר
 שאינו בירוב' כגון וכו' חזן על אחר ואומר יהיה להקדש אינו כלום ע"כ
 וכתב שם מרן וסודר נאמר מפי' דמלי' כו' וסיים נה וז"ל וכתב בנמק'
 בשם הר"ן ז"ל דמחלוקת' נראה ברור שאין חס' יכול להקדש מלה בשטר
 שם לו חלל מסירה דהא ליתא ליתא' וממסר' גובי' מ"ס יע"א והוא ברין
 דחזן בו . וכן כתב מהר"ם ח"א ל"ה וזה תורף לשון וכן ג"כ קיימא לן
 שאין חס' יכול להקדש חוב שיש לו בין בע"מ כשאין במעמד שלשון
 צ"ד בכתב' כשאין בכתובה ומסירה וכמו שכתב הרב הנמק' בשם הר"ן
 בלשון כתב' וסיים שם וכן נראה דעת התוספות והרשב"א והר"ה
 דהמדר' וכו' וסודר בעל הסודר וכו' כלל' דבריהם שהוא דין מוסכם מן
 הממון וכן הפוסק' וכן הסכים שם דהרמ"ם קאי בשיטתיהו וכו'
 שטעם בכתב' לעיל דאפילו הר"ה החילק מסכים נדר כמו שפירשו .
 וזהו חזן להקדש דין ודברים מרין קצין כלל אפילו עם האשה המקדשת
 לנאמנה כ"ס לגבי דחזן העת' וכ"ס וק"ו לגבי מקבלי המתנות כוללות

שאלות ותשובות סימן יז

[illegible]

איברי

[illegible]

סימן יח רב

סימן יח רב
 ומוציא לאור כל תעלומה
 רבה ונמיה מברכה דלומיה הכס השלם הדי המונק כח
 שמואל פרמו ב"ר יליד גבעתיס כבוד האדם כ"ר
 תמל הוא ופליג מבינתו כבוד מרזי המע
 והכמה רב יתקור שר
 רב ועלם מרביזין מרביזין
 רב ועלם מרביזין מרביזין

[illegible]

אנחנו

וְהָיָה כִּי יִבְרָא הַבְּרִיָּה לְשִׁמְשֵׁשׁ בְּדִבְרוֹת קִדְשׁ וְהָיָה
 בְּלִוְתוֹת הַזֶּה וְלֹא תִּתְּנוּ הַזֶּה וְרִחֵי וְתִשָּׁה כְּחֵי עַ"כ אֵלֶּה
 וְאֵלֶּה וְאֵלֶּה הַזֶּה בְּדִבְרֵי הַשֶּׁנִּי הַקִּדְשׁ וְהָיָה דְלִית עַם
 שֶׁהָיָה הַקִּדְשׁ הַקִּדְשׁ אֵין זֶה לֹא לֹא הַמִּתְחַנֵּן כְּאִשֶּׁר
 אֵלֶּם בְּדִבְרֵי הַמִּתְחַנֵּן וְהַיְחִיב בְּנוֹפֵא רִעֻבָא לֹא
 קִי וְאֵין דְּלִית מִהַם מִשֵּׁם לִיתָא דְּרִיבִיתָא וְהַדְרִים בְּלוּים לֹא
 עִיִּים דְּרִיבִיתָא וְהַזֶּה דְּמִי הַכֹּחַ וְהַיְחִיב שְׁדִי הַתְּחַנֵּן אֵין עַם
 כִּי אֵם שֶׁ אֵם אֵם הַלֹּאֵה וְכֵן אֵלֶּה בְּכַס הַתְּחַנֵּן וְהַיְחִיב
 וְהַזֶּה בְּכַס הַתְּחַנֵּן לִפְרֵי כְּאִשֶּׁר שִׁיחֻת מִכְּלֵל הַלֹּאֵה
 וְהַזֶּה כִּי אֵם אֵלֶּה אֵלֶּה הַתְּחַנֵּן מִהִיּוֹם וְלִחֲדָה מִהִיּוֹם כִּי כֵּן
 הַתְּחַנֵּן מִתּוֹרַת הַלֹּאֵה עַל כֻּלְּהֵם הַעִיר וְהַיְחִיב לִיתָא לֹא
 הַזֶּה וְהַזֶּה שְׂכָתָה שְׂכָתָה כְּעִיר הַזֶּה כְּשֶׁר בְּשִׁלֵּי טוֹרָה וְהַזֶּה
 וְהַזֶּה

[illegible]

איכא

[illegible]

איזער

וְלֹא יִדְּבָרְךָ מִהֲרִי"ף בְּסִי' ע' דִּקְדִּישׁ לְהַלְלוֹת אֱלֹהֵינוּ דְּבָרֵי
 רַחֲמֵי נִסִּים בְּזֶהוּ וְל' לְמִזְוֵי דִּינֵיהּ דְּהֵאֵל חֲלוֹק כִּין
 מִדְּרַסֵּי הַרְבֵּה רַבִּי שְׁלֵמִי בְּרֹאשׁוֹ לְכַשְׁדֵּעַ הַמְּזֹכָר וְלֹא הִלָּקָה
 מִהֲרַסֵּי בְּסִי' קכ" וְלֹא ד' הַדְרִים פִּי שְׁטִים מִקְוָמָם וּמִשְׁתַּרְסִים
 מִסֵּם מַחֲדֵי מִ"ב וְחֹכֶם מִגְּזוֹן מִהֲרִי"ף דְּמִינִים יִרְעוּ וְלִיתְנֵהוּ
 כְּמִשְׁתַּרְסֵם סִי' כ' אֲפִירִי' יִסְטֵם בְּזֶהוּ וְכַעַל הַעֲשׂוֹר מִזְדוֹר דִּלָּא קִי
 יִפֹּא לֵךְ קִי כְּשֶׁמִּינִים יִרְעוּ וְלִיתְנֵהוּ בְּרֹאשׁוֹ אִ"כ אֲשֶׁר יִרְמָחַ הַדּוֹר
 אֵל מִזְוֵי וְהַשְׁמַעַת חֲזָל . חֲזָל אֲכִתִּי לִפְדֵּי ל' דְּמִי
 דְּהֵי וְהֵי לֹא גִדּוֹל מִהֲרִי"ף וְלֹא חֲסִיק לִיהַ עַל דְּרַחֲמֵי
 דְּרִיחֵי אֲכִתִּי וְלֹא כ' דִּינֵהוּ בְּמִדְּרֵי לְהַכְרִיעַ כָּל מִסֵּם שֶׁהִכְרִיעַ וְהֵאֵל
 אֲכִתִּי בְּשֶׁלֹּא הִחֲלֹת וְהַטְמִינָה כָּלִי דְּרַחֲמֵי דְּרִיחֵי
 עַל הַקְדָּשׁ וְחֲזָתוּ עֲלֵה מִטְעֵם הַחֲסִים וְחֲפָשֶׁר דְּרַחֲמֵי בְּכֹדֵי הַרְבֵּה
 יִרְמָחַת לְבִסֵּם כִּקְדָּשִׁיתוֹ כִּסֵּם לְעֵיל . וְחֲפָשֶׁר דְּרַחֲמֵי לְעֵיל
 יִרְמָחַת כִּין לְרִכֵּחַ קִיחַ וְכַל שְׁעֲמִידֵי לֵךְ קִי כ' וְחֲפָשֶׁר אֲשֶׁר
 יִכְוֹנֵחַ לֵךְ פִּקֵּק לֵךְ אֲדַעְתִּיהּ . וְחֹכֶם כִּין דְּרַחֲמֵי כְּחִסִּים
 וְחֹכֶם כִּין שְׁמִיעָה אִ"כ וְהֵאֵל מִשְׁתַּרְסֵי לְהַשְׁרֵי הֵלֶךְ וְחֲפָשֶׁר שְׁמִיעָה
 לְרַחֲמֵי תֵה דִקְדָּשׁ כ' לִפְדֵּי דְּהֵאֵל נִסִּים אֲלֵלָה שְׁפִירָה לְהַשְׁרֵי בִּסֵּם כִּי
 כִין אֵל לְמִזְרָעֵי וְעֲלִין דְּבִרְיֵי כָּל הַעֲשׂוֹסִים לְהַשְׁרֵי מִסֵּם
 מִזְדוֹ וְלִשְׁמִיעָה הַזֶּה אֲלֵלָה אֲכִיל לְהַחֲלִיק לְהַעֲמִיק הַעֲמִין מִסֵּם
 בְּרִי דִרֵּי וְהִחֲלֵק לְעַלֵּם הַשְׁמַעַת וְהַקְדָּשׁ כְּמוֹ שְׁבָרִים שְׁלִין
 מִמִּשְׁמַחַת חֵם כִּין הַתְּנֵה שְׁמִין דְּרֹאשׁוֹ קִימַת וְיִמִּינִים כִּלְלִית
 הַעֲרִי לְקִימִים חִיּוֹנִים כִּין שִׁם פִּקֵּק .

५३

הוא כי יצא דתם הסקלם מה שאלם עכ"ן אין דשות להקדם
 וכלבית מהמתנה כח' וקיימתי לך דלין בעל חוב טורף
 הם שמר לו כתן אפי' היה בידו בשעת הלואה וכ"ס במעות
 סימן ואפי' היה משעבר מעטלני אלג מתקדמי כדוש מה

[illegible]

רליתיו עוליס. (מן האר"ש הנכ ארש)

והנראה היה בעצור והסכמתו רעתו דעתו עליון שאין ההקדש חל וחינו
הקדש ואפי' אם היה הקדש אין ידו משגת לבנות מהמתנה כו' .
ואם בעצור המתנה בנפשו ובעצור והחיוב לבו נקטו משום ליתא דרביה
והטעם גם אזני חלקי לאחר שעדי בשמים וסאדי שנים אשר הכנה לפני
זאת כשאלה אשר לי לני לכאורה לחקור ולתור דבר זה ואלע"פ שלא
בשאלתי עליו . ודע חזיתו כי לאחר ואלתור ליון שהתנה והחיוב
בזה ובמדר קמו ריבוי רבן ואומר יע"ז וכו' על הסתם ב
השאלה ודיני וסכל נעשה בפלגם וקראו החיוב והמתנה וסדורה בפיהם
במאמרו ולא בלו לרדי מזה וז' לאחר חמדותי ודאי כשר נבלה עליהם
במדר הכר מהירמ"ט וז' בראשית סי' ק"ז ח"ל ועוד מטעם אחד אע"פ
וכו' נ"ל שאין להם לחיוב רבית לפי שהמעות הראשונות לשיטתן
היו ואינם חוזרים לבעלים ואין כאן הלוואה אלא כמכר הוא חשוב שזה
מוכר ללקדש הקדש ושידורתי ע"מ שיהם דבר קצוב בכל שנה ושנה עד
שימות אע"פ שאפשר שיקח יותר על מעותיו גם אפשר שלא יקח חנינים
ופליגם אם מת כיום שלאחריו נפטר מחיוב וכו' עכ"ל .
וזמן מיה ואיך בחזקתו ופירוש מיה שכל' לא יש אם תנאי בשטר
החיוב . ולע"ד כעת לא מתחילי חלק על מהיר"ט ועל זה אמרו חכמי
שלמי אמרי אימרי יע"ז ועש החיוב כרת ובהלכה . והף אם המלא
תמלא אחר חלק על סמך זו לזה כתבו בשטר החיוב שהר"ש יח' יהא
בזמן לכות חסדו על פי סגרת ידו ומי לנו גדול החיוב שהר"ש יח' יהא
עלי ומשם יראה האדון בעין חכמתו דלא פליג אמרי"ט מהיר"ט אחריו
מהסיל שכתב מר מס' כ"ב וזאתה תפסה אשה ענין לזמן שלפני
ההסיל יחיו לחורה והררי ארעא והקרקעות והמשכונות ואיכא חזר
נמר . לא כן נדון זה אלא מתנה במורה ולא הרדא כלל . וזה לע"ד
מסחר מאל ומינה תסתיים לריבא למשע מדר' המקדש שהניח מר
לר' מהאי טעמא בטיה דלא הוה הקדש יתן לחורה כמסחר והתם
דרך הלוואה ואיכא חזר נמר ואפי' שהיה מאוחרת אסר כמסחר מש"כ
כ"ד וע"ד כל זה פאטו . ואין לומר דמהיר"ט גופיה שם בסיומה
דפסקא כתב ח"ל ולא שאני אומר שאע"פ שלא הריעו המעות מחויבות
ליון וכו' יע"ז חף חן כמי ימלא כ"ד שאם יחזיר המעות יהיו פטורים
מהחיות הא ודאי ליתא דהא שפתינו נדר מללו דלא היה אלא תנאי
בעלמא ולא שם חיוב שמוע מ"כ שאם היה שם חיוב כ"ד לא מ"כ לתורה
בה ומיכיים לשמור ולקיים עליהם בכל אשר נתחייבו וכדאי טעמא
ידיה דהרב"ל משום מאי דכת' איהו גופיה לעיל דליכא שם דר הנפיק
בזמן שכתב וזה לע"ד אפשר' בעיין כ"ד וזאת היתה לו כי לא הניפיק
ידו בעת ההיא כי היה נראה בעיני שאם פאטו . ואחלה פ"י מר יח' יהא
ידו ויטמון ידו גם כזה להליל העסק הוא הר"ש אימריקאס ואולי
ואשמה בראות כתב כהנה ונפטר לרעת מסוב שלמו . הנצי"ק
ואחלה שמואל פרימו :

דנפקק מנייה גופי הלכות כהנה וכהנה
 כל הנהגה זו נעמדה כי נא אל הרב

מלתא דאקתא בק"ו טרח ובתנ"ה מנסה ערכה והלכה דרוחא יי
חבינה. הכנס השלם הרב המוסק במהר"ר שמואל מ"ו כח"י יי
עולם אכ"ר. הן קדם מה מניסחך אך דבר שפטים ע"מ ששע
עולם בחדר ומאמרים זה ימים האחרון עבר פני דברות קדש על עמ
דניה שני הר"ר אינדיקס והנלגת פיר אינדיקס יצא ובאותו פ

שאלות ותשובות "סימן כב"

ד'השם מסוף דברי בעל התרומות לט' קל"ה מהמוריסות וד'השם
 ל' רחמינו נמי ס' כהרמ"ז דשרי אשי נאחרת דמסלקי וחור הבין לט'
 שאמרנו דהא איכא חיות משנת כמנאר • ועוד לע ד' כ"ט לא נשתא
 כדון דמרי"ט להאיד דשאכנתא כלל • ותמיה לי הילך דרבינו תמי' דהא
 דיתא אקון דהא נמשל שמי' חילין גובה הקרן והרביית ולאו לטובת
 בית הקרן לא כן בנינו מהר"ט דקבון חלף הכר' וזולין לזרע נטות
 כמדובר ולף הוא נספך וכמו כן על מה שז"ל מר' מה' מהיילד ז"ל
 דלס ק"ץ וכו' והא אפשר שימות המשלם והמעות אינם 'מוריס ע"כ'

ואשוב

ראשון אפלאכי אותה קצתה היא לתת יותר ממה ששאל
לא שיד אלץ לשחור לשלוח הקרן אשר שאלה אליו וכן
בעת ההיא המעות החזרו עם הרבית והיות קצתה ומה שיד לתת
הרבי'ט ועוד תמה אני על מה שמהה מעב'ת שהיא הפסד ששם דמים
לגוף וכו' ואלה הדף תקבל בלשניהם על הלווא וכו' ודעו דין הוי נתן
ממנו ולא כ' ע' חתם מר היינו נתן דמיה'ט ומכרשם הדבר מעט
זה תימא ועוד הייתי מסתכל בדברי מר ה' שחלק דברי מהר"ם
גמים ובכת ששם שני טעמים האחד לטוביעין והב' דאיהם א' אם יתנו
ו'באו ר'ה האקשות על כל אחד בפני עצמו ולפי' דברי מהר"ם
הוא מללו הדכל הולך לא מקום אחד והוא שאל לא שביח לטוב
ואלא לטוביעין וכן ולא יתקנה וכן יוסיף כלל בקצתה אשר שפסד
לא שאל' נהיה דהו בקצתה אחת הוי כ' אחד רבית לבן הוט'ט
א' חייש'ט כיין לטוביעין יתנו דהו כ' לייח קרנא ולבית אבר נח
א' חס' חס' אחת מקן אסור וכן לפי' יתור'טו כל הקצות שהן
ה' והם ראוי לסת'ר' כזה חבל שמכתי עליה דמר שמו' ניה
כלו הון יקצור ויכרמה שנלבי ויכירו לאחרים ומעשה לפי' דהו
ש'א דתן וכן רבינו חזקיה שאל חס' שאל דרבי'ט כלל אשכנז
פסד שאל ידעו ולא דאו מלאו'ת מהר"ם עכ' כ' שבב' ואלה דהו
יוקן ממח'ת ירס וכעת לא ממ'ל חולק על מהר"ם ונל' לא יתח'ט
דאו ככונה וד' עדיף ממנו מהר"ם שהתנה בפ' על הדינא חס'
כא' כד' ואל' שטח'ת מעב'ת לטוביע'ט כלל האומנותות חס' וכן

ועוד

יוד
 כיום זה מרחק ה' ותרע"ט שנה לא סמוך וכו' פסדים וסכנה
 ידוע וכו' ומה לו להרהר אם כיוון לא כן הרי הדבר יבא לידי
 תקופה ולטעמיה דמזל רב"ט טעמים לא יועילו כל ימים הכולל למוסר
 יד ישת' להחריד ממש בכוונה לתועלת חבירה ע"פ שיתן לו ללמד
 מחתה רזה וחלייתו אלף טובות הרב דלע"ג דליכא נר קדישא
 אלא ארץ כחך. השם אישך קדישא כיון דכוונתו לתועלת הקדש והו'
 מבורך לענין דעת לא יועיל ולא יזיק. ועוד דזהו ארץ כחך
 א"ש שפיר וטעמיה פשוט שכוונתו היתה לתועלת הק"ק שהיו חייבים
 ס' בעד ותרנית יותר מן' למלך וכל שם נגדה היה מתרצה תרנית
 קדיק ריבוי אחד ריבוי למעלה עקד"ס ומתנה ידם מלכות אף
 ח' מדי שם בשם והקדן לעולם כל יתנו לא כן עתה שהיה זה
 ס' חייבים קדן כלל אלף השם תחייבו כל הימים אשר הוא חי לתת
 לו וכו' שים יעבד עד שיתנו לו כד' מה שנתן
 וגם למשר שיתנו ויבאו חפז' לתת הקדן כמ"ט מהר"ם ז"ל
 על תועלת גדול מהו ופי' התחייבים בשעור החיוב ועידון שקבל
 קמנו תועלת.

אמת

אשר לרעה מר שהבין דהשם טעמים לא יועילו מלפניו
המקור הכהן למועד גם כן ד' שיער אכל לע' ד' ללאו לעמ'ן
מעתה לע' ד' הרש' א' וזכר דבינו ולית כחן סדר רבית
א' מנח חולק על מהר"ם אי אשכח לו'מן הקנה אל הקנה שיקנה
קנה וא"כ אשרי' מלא חזק רבית והערמת רבית וקני
רבית כאשר לא נעלם מתור כאשר מנוסח בדברי רמב"ם ח"ב פד
ד' וכל הרש' לו'קיים לו' כח' דכל סתוקי כלל וזו גבול דוכתי
וכ"ס נהערמת רבית . וסדרת הרמב"ם דיתן רשות לרש'ם
ולפחות כח דתור דרשו כמדע . ופש' גבן ספרת רבי' אשר
דס'ל דדוקא נמשכתא איתמר והר"ף וסיעתו דס'ל דכלל עמי
כידוע למד ה' ומה דס' דהם כח קבלו עליהם לזכות הרש'
דא' ויחידות כ"ס דאיכא מוכיח וגדולות הר"ף והרמב"ם והרמב'
ד' השער דר' אשם נתנו לו כח מוחזק כמחזק וזה היתה עיקר
תבתי דראשונה לזכות הרש'א' מטעם שזכרו אשרי' איתמר ית'
מר והוא דלא תמיסה רבה אלא שירי יד ככה לנלד הכל
וזה

[illegible]

סימן כב אנפי

[illegible]

מענה

[illegible]

[illegible]

חזק
 תחת אזהרה ימים מוקדם כד הינא טליא מתחנף כלא על
 הכר המופלא מן חזי זלה"ו ובאזנו פרו כשאל השאלם
 לפני כסא כבודו אחי לה ששעין נס כני לחודי והימאן הארבותי
 בנס ובתמו נפשו והתנהלה לאחי כח שירותא ולאסרנה לעינין
 מהר"ט לזכרה"ל לו התוכות מפירס יוסיענו אחמתי רחיה נכר דף
 פ"ט מערין על שדה וזינו חושש נשום רבית דפירשה במעות חוזרות
 וזלא כהמשרים שהיו כל התרומות ששירשם בלין חוזרות ומשום
 שבי אינו רבית כמו שהיו כל זה מן כ"י ס' ק"ע' ובתבתי לקשיתם
 לכה"י דהי גליקן חרות מליתית לנשם לרבית' ותו דבספיה מני
 לבעדי ואמאי אבד התם כנריתא סא ליכא תרי טעמי דהיתירא דיהבי
 מהר"ם דלא לנפערן מתנו והיא כעין קניא שאם תיחזיר לו האכור אח'
 טעם לו שתיים ודחיה כל הר"ח שקבל וח"כ תשיב ליה למשרים סברת
 ר"י ובענין' וכי תיחזר סוף סוף מתחלקת שניה ולעתה סופרים
 פליק חוזרות ועב' לא איר' לאל כשחזרם נפח שהם טעם על ידי זה
 ל' נאסה סא לאכרי אכור בענין הספיקה אף דלית בה תרי טעמי
 ותשרי' וח"כ נאמר דכך ריתא דלית' מתחלקת טעמי
 ליתא דלא מבעית לנשם כה"כ כלא דה"י דף ר"ב דע"כ
 אכור הספיקה אינו אלא מבעית חוזרות אלא אף למשרי'
 ס' ס' א' ששירשם לנשום בליקן חוזרות למשט' דריתא ע"מ נר'
 שוכרין ששירשם וזן אלא יוכל האכור לחזור לו טעמנו עד ששירש
 אלא יספיד הנהגה ה"ח טעמו אלא דחיה לפי רוב הענין מרלי
 ומתאמת הכי סא דלא כששירש עסק' שיתן לנשם זה ר"ח בכדי שיהיה
 בידו לחזור לו טעמנו טעם האחרת והלא אכל וחזי מבעיתו ונכס' ג'
 ונא' מודה מהר"ט ואכור' . וחל"כ דחית דבי מן חזי סא חוזרין
 ששירש למשרי' דחוזרם זכ"ה על דרך זה על מן עסק' למשרים
 חוזרין חזקתם סמך מבעיתא וסורא כמכונ כדרי קדש ואשתי כעל
 כחית

מנחם מנחם מנדל קוק פ"ת
במחנה צה"ל